

Opgave 3 Homeland

13 maximumscore 3

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg met tekst 10 dat de context hier volgens het contextualisme bepaalt dat het scenario relevant is: er staat volgens Carrie veel op het spel 1
- een uitleg dat de context hier volgens het relevantisme bepaalt dat in het geval van een informant die waarschuwt voor een overloper een dergelijk alternatief scenario relevant is 1
- een argument met het greatest happiness principle en/of het no harm principle of Brody volgens het utilisme gevolgd zou moeten worden 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Het contextualisme evalueert de context vanuit het subject zelf: is het voor het subject belangrijk om het te weten? Zijn de belangen voor het subject groot of klein? Als ze groot zijn, moet het subject op grond van de deductieve geslotenheid van kennis het scenario kunnen uitsluiten, anders niet. In dit geval zijn de belangen voor Carrie groot. Het is haar werk om dit soort dingen uit te zoeken voor het belang van de nationale veiligheid en ze voelt duidelijk de verantwoordelijkheid om hier iets mee te doen. Het contextualisme zou dus zeggen dat het scenario wel degelijk relevant is 1
 - Ook het relevantisme zou het scenario relevant noemen. Het relevantisme evalueert de externe context, niet de belangen vanuit het perspectief van Carrie en Berenson. In het geval van de waarschuwing van de informant is het een relevant alternatief dat Brody een overloper is, dat je zou moeten uitsluiten. Het relevantisme zou dus ook zeggen dat het scenario serieus genomen moet worden 1
 - Ik denk dat Brody gevolgd zou moeten worden. Het potentieel aantal slachtoffers is enorm en als het mis zou gaan, zou het vertrouwen in de veiligheid van de samenleving ernstig geschonden worden. Daarmee wordt het geluk van de inwoners enorm beperkt. Daar staat tegenover dat Brody volgen maar een heel beperkte invloed heeft op zijn geluk, zeker omdat ze het verborgen zullen houden 1
- of
- Ik denk dat Brody niet gevolgd zou moeten worden. We hebben regels afgesproken over wanneer iemand gevolgd mag worden en wanneer niet, en die regels mag je niet zomaar breken. Als deze regels gebroken zouden kunnen worden, dan zou het vertrouwen van de burgers in de overheid enorm kunnen verminderen en dat levert veel angst en onvrede en dus ongeluk op 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 3

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg dat Plato de rechtvaardigingseis toevoegt aan de analyse van kennis: ware overtuigingen zijn wel noodzakelijk voor kennis maar niet voldoende 1
- een uitleg of Carries kennisclaim voldoet aan deze rechtvaardigingseis van kennis: Carrie is op een gerechtvaardigde wijze tot haar overtuiging gekomen 1
- een uitleg in welk soort situaties Carries kennisclaim een Gettier-geval kan zijn: als Carries kennisclaim voldoet aan de drie eisen (waarheid, overtuiging, rechtvaardiging), maar toch een toevalstreffer is en daarom geen kennis genoemd zou worden 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Plato bespreekt een voorbeeld van een overtuiging van de onschuld van iemand die niet gerechtvaardigd is, ook al is deze waar. We zouden dat nog geen kennis noemen. Daarom voegt Plato deze rechtvaardigingseis ook toe 1
- Bij Carrie is de overtuiging wel op een goede manier tot stand gekomen, ze was gerechtvaardigd in haar overtuiging, maar nu weet ze alleen niet meer hoe ze erbij is gekomen. Haar kennisclaim voldoet dus wel aan de rechtvaardigingseis van kennis 1
- Carries kennisclaim zou een Gettier-geval kunnen zijn als Carries informatie bijvoorbeeld over een andere soldaat gaat van wie ze denkt dat het Brody is. Toevallig is deze soldaat, net als Brody, ook moslim geworden en heeft hij een vergelijkbare connectie met Abu Nazir. In dat geval gaan de drie voorwaarden van kennis, dat het een gerechtvaardigde ware overtuiging is, wel op, maar zouden we Carries kennisclaim dat Brody een terrorist is geen kennis noemen, maar een toevalstreffer 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 2

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg welke rol het geheugen speelt voor ons idee van persoonlijke identiteit volgens Hume: het geheugen verbindt impressies waardoor je het idee krijgt van samenhang als identiteit 1
- een argumentatie met het begrippenpaar dualisme en monisme of jij vindt dat Carrie door de therapie van identiteit zal veranderen of niet 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Volgens Hume verbindt het geheugen de impressies en ben je niets meer dan de bundel van die impressies. Er is geen aparte identiteit te vinden. Het geheugen maakt dat we samenhang beleven en daardoor het idee krijgen van een identiteit 1
- Volgens mij verandert de therapie haar identiteit niet. Zij identificeert zich duidelijk niet met de ziekte en wil ervan af: ze heeft een ziekte, ze *is* niet die ziekte. Natuurlijk is de ziekte onderdeel van haar lichaam, en vanuit het monisme is het duidelijk dat zij daarmee zelf ook verandert omdat er volgens het monisme niets meer is dan het lichaam. Maar wat zij denkt, hoe zij naar zichzelf kijkt, dat is volgens mij relevant voor identiteit, niet de fysieke realisatie daarvan. Dat is meer dualistisch: de persoonlijke identiteit valt niet volledig samen met de hersenen 1

Opmerking

Bij de laatste deelvraag kan ook een scorepunt worden toegekend aan een antwoord waarin wordt beargumenteerd dat de identiteit wel zal veranderen, mits op juiste wijze gebruik wordt gemaakt van het begrippenpaar dualisme en monisme.

16 maximumscore 2

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg van een overeenkomst tussen een argument van Descartes' sceptische twijfel en Putnams sceptische gedachte-experiment (BIV): dat we zouden kunnen dromen komt overeen met het BIV omdat we dan ook niet zeker zijn van de waarnemingen / dat een kwaadaardige demon ons over alles wat we geloven en waarnemen zou kunnen misleiden, komt overeen omdat je dan ook systematisch misleid wordt 1
- een uitleg met een verschil tussen de argumenten welke van deze twee argumenten meer onzekerheid veroorzaakt 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Descartes introduceert in zijn twijfelexperiment op het tweede niveau een sceptisch alternatief voor onze ervaringen van de buitenwereld: we dromen dat we een ervaring hebben van het lichaam met handen en voeten. Dit komt overeen met het BIV-argument van Putnam waarin de waarnemingen ook niet van een buitenwereld komen maar van simulaties van de hersenen 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- Volgens mij levert het BIV-argument meer onzekerheid op omdat dit argument het mogelijk maakt dat alle dingen die je beleeft en denkt in twijfel te trekken zijn. Als deze situatie klopt, is echt niets meer zeker, terwijl op het niveau van het droom-argument van Descartes het denken zelf ten minste nog zeker is. Dat is ook duidelijk als Descartes later tot een zeker punt van kennis komt, het cogito. Ik denk dus dat het argument van Putnam uiteindelijk meer onzekerheid kan veroorzaken 1

Opmerking

Bij de laatste deelvraag kan ook een scorepunt worden toegekend voor een antwoord dat Descartes' argument meer onzekerheid zal veroorzaken, mits dit goed beargumenteerd wordt op grond van een verschil tussen het gekozen argument van Descartes (droom-argument of kwaadaardige-demon-argument) en het BIV-gedachte-experiment.

17 maximumscore 3

Een goed antwoord bevat de volgende elementen:

- een uitleg met de categorische imperatief dat Kant loyaliteit als reden tot handelen niet moreel juist zou vinden omdat loyaliteit als maxime van een handeling niet tot algemene wet te maken is / voorwaardelijk is / niet universaliseerbaar is 1
- een uitleg dat loyaliteit een deugd is in Aristoteles' deugdethiek: loyaliteit is een deugd, als midden tussen blind volgen en onbetrouwbaar zijn 1
- een uitleg van het onderscheid tussen rationaliteit en integriteit van een wereldbeeld met Brody's praktische houding: rationaliteit is je feitelijke omgang met de opvattingen en redenen, integriteit is interne eerlijkheid ten opzichte van eigen motivaties, redenen en dergelijke 1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Volgens de categorische imperatief van Kant moet je de regel achter je handeling tot een algemene wet kunnen maken. In het geval van loyaliteit kan dat niet zomaar, omdat dit afhangt van naar wie je loyaal bent, het is voorwaardelijk. Loyaliteit als maxime van je handeling is niet onvoorwaardelijk en dus niet universaliseerbaar. Volgens de categorische imperatief is een handeling uit loyaliteit dus niet moreel juist 1
- De deugdethiek kijkt voor morele beoordeling naar het karakter van iemand, of je een deugdzaam karakter hebt en of je met dat karakter steeds het midden kunt bereiken tussen de extremen van een deugd. Ook loyaliteit is een goede karaktereigenschap als het juiste midden tussen iemand blind volgen of iemand zomaar laten zitten 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- Brody heeft een conflict in zijn overtuigingen en hij stelt een keuze uit tot het allerlaatste moment. Hij heeft een conflict in zijn wereldbeeld en moet redenen zoeken om te handelen. Welke reden hij ook kiest, deze is in zekere zin altijd rationeel. De rationaliteit van een wereldbeeld is de feitelijke omgang met informatie, emoties en inconsistenties. Als Brody zijn eigen motivaties, emoties of drijfveren gaat ontkennen en gaat rationaliseren op oneigenlijke gronden, dan is het een kwestie van integriteit ten opzichte van zijn wereldbeeld, niet van rationaliteit

1

Opmerking

Aan een antwoord op de eerste deelvraag waarin de doel-middel-formulering van de categorische imperatief op juiste wijze wordt gebruikt om uit te leggen dat handelen uit loyaliteit niet moreel juist is, kan ook een scorepunt toegekend worden.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 24 juni.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	de Volkskrant, 5 december 2015
tekst 2	de Volkskrant, 7 december 2015
tekst 3	https://decorrespondent.nl
tekst 4	naar: de Volkskrant, 7 december 2015
tekst 5, 6, 8 en 9	naar: Searle, Seeing things as they are, 2015
tekst 7	Reid, Essays over de intellectuele vermogens van de mens, 1785
tekst 10	naar: Homeland
tekst 11	Homeland